

այլ բարեձև մի եկեղեցի առաջ հանդիպեցաւ. մտայ ներս, տեսայ որ կաթողիկոսց եկեղեցի է. շէնքին ձեւը, կոկոթիւնն այնպէս կը ցուցնէր, որ եկեղեցւոյս ժողովուրդն թէպէտ քիչ, այլ ունեւոր մարդիկ են: Եկեղեցւոյն ծառայն ինձ ծանօթ մէկն էր, որոյ հրաւիրանօք՝ մտայ քահանային տունը. ծերունի երէցն ընդունելով իմ յարգութիւնս՝ հարցուց ուսերէն թէ « Ի՞նչ ազգէ ես, ո՞ր լեզուաւ կարելի է խօսիլ հետդ » այդ հարցմունքը ինձ տարօրինակ երեցաւ, իբրև թէ ինքն ամենայն լեզուաց տեղեակ, ամեն ազգին հետ կարող է իւր լեզուաւ խօսիլ. փոքր մի նենգութեամբ՝ կամ լաւ եւս պատժել ուզելով փրանկ երիցուն մեծախօսութիւնը, պատասխանեցի թէ « Հայ քահանայ եմ, Նախի- « Ղևան կ'երթամ գործով, և թէ շատ հաճելի է « ինձ հայերէն խօսիլը »: — « Խնդրում եմ, նստէք »: ասաց փրանկ երէցն: Գորա հայերէն խօսիլն այն աստիճանի զիս շփոթեց, որ հազիւ զարմացումս զսպելով, շնորհակալ եղայ, ծերը զուարթանալով և իւր յաղթանակին վրայ սիրաբար գոհ, ձեռքը երկնցընելով՝ օգոյն մէջ կիսաբոլոր ձև մի անելով, հայերէն այս խօսքերը կ'արտաբերէր, « Եւ քարոզեալ և աւետարանեալ » զմայլեցայ, Յնացի յաղթահարեալ՝ ծեր երիցուն զիմաց. հայերէն սկսայ շարունակել խօսակցութիւնը, այլ նա ինձ բացատրեց ուսերէն, որ շատ տարի առաջ Աթտերխան քահանայութիւն անելով՝ ազգայնոց հետ շատ յարաբերութիւններ ունեցել է, որով և սորվել է հայերէն, այլ ապա երկար միջոց յխօսելով՝ կորուսել է վարժութիւնը: Պատուական ծերոյն մօտ քանի մի ժամ մնալէն վերջը՝ դարձայ 'ի նաւ. որ երեկոյեան 11 մնալով անդ, գիշերով մեկնեցաւ 'ի Մարիապոլէ և առա-